

ה"ת 35262/01/22 - חנה אדרי, יעקב הדר, אשרת פני הדר, אשר רל הדר נגד מדינת ישראל - יחידת תביעות להב 433

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 35262-01-22 אדרי ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 451433/2021

בפני כבוד השופטת מיסא זועבי
מבקשים

1. חנה אדרי
2. יעקב הדר
3. אשרת פני הדר
4. אשר רל הדר

נגד
משיבה

מדינת ישראל - יחידת תביעות להב 433

החלטה

1. לפני בקשה להשבת תפוסים לפי סעיפים 34 ו-32(ב) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "**הפסד"פ**").
2. התפוסים מושא הבקשה, נתפסו בעקבות חקירה פלילית המתנהלת כנגד המבקשים 1-4, במסגרת תיק פל"א 451433/2021 בחיפוש אשר נערכו בבית המבקשים ובחצריהם בתאריך 16/11/21, ו/או הוצאו לגביהם צווי עיקול ו/או הקפאה וכל סעד אחר לטובת המשיבה.
3. המבקשים, חשודים בעבירות קשירות קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה, עבירות מס ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**").

התפוסים:

4. להלן רשימת התפוסים, מושא הבקשה:

א. רכבים:

1. מבקשת 1, (6543-11-21): סוזוקי ויטרה, מ.ר. 21443802 ;
2. מבקשת 1, אוודי איתרון מ.ר. 24883302 ;
3. מבקשת 1, מרצדס מ.ר. 55114901 ;

עמוד 1

4. מבקש 2, (6537-11-21): שברולט קורווס מ.ר. 49919002, רכב שבעלותו טרם הועברה על שם מבקש 2;
5. מבקש 2, רכב מרצדס GT מ.ר. 35561002 נרשם בבעלות על תו סחר של דורון מוטורס (בהסכמת המבקש 2 ובעל תו הסחר);
6. מבקשת 3, (6419-11-21): אוודי איתרון מ.ר. 24883302 (רישום בעלות ע"ש מבקשת 1);
7. מבקש 4, (6547-11-21): טסלה מ.ר. 67181702;
8. מבקש 4, טרקטורון פולאריס מ.ר. 9789587.

ב. פרטי חשבונות מוקפאים:

1. מבקשת 1, בנק מזרחי, סניף 512 מספר חשבון 167209;
 2. מבקשת 1, בנק דיסקונט, סניף 187, מספר חשבון 30075140;
 3. מבקש 2, בנק הבינלאומי הראשון סניף 050, מספר חשבון 350443;
 4. מבקש 2, בנק מזרחי סניף 512 מספר חשבון 168590;
 5. מבקשת 3, בנק הבינלאומי סניף 050 מספר חשבון 342009;
 6. מבקש 4, בנק הבינלאומי סניף 050 מספר 371381.
- ג. **מכשירי טלפון ניידים** - שנתפסו במסגרת חיפוש על פי צו חיפוש מספר 6537-11-21.

עיקר טענות הצדדים:

המבקשים

5. המבקשים העלו טענות לכל ארכה ורוחבה של היריעה ועתרו להורות על שחרור כלי הרכב לידיהם, ביטול צווי איסור דיספוזיציה שהוטלו על כלי רכב, ביטול צווי הקפאה שהוטלו על בנקים, או לחילופין ביטול צווי הקפאה על חשבונות העו"ש, שחרור יתרות למחיה ושחרור מכשירים סלולאריים לידי המבקשים. עוד עתרו לחייב את המשיבה להמציא רשימה מפורטת לכל הרכוש אשר נתפס מאת המבקשים, לערוך טבלת רכוש תפוס לכל מבקש ולהמציא אינדיקציה מקצועית אודות היקף הרכוש התפוס.
6. נטען כי, המשיבה עשתה שימוש בסמכויות חריגות אשר מטבען גורמות לפגיעה קשה בזכויות יסוד של

המבקשים, הכל בהיעדר תימוך חוקי ובניגוד להלכות מחייבות של בית המשפט העליון. הצווים מכוחם תפסה המשיבה רכוש רב של המבקשים, אינם מפרטים כל חשד, גם לא מקור חוקי או עילת תפיסה, אשר מצדיקים תפיסת הרכוש עד היום.

7. ביצוע חיפוש ותפיסת רכוש של אדם מהווה פגיעה קשה בזכויות יסוד המעוגנות בחקיקת יסוד (סעיף 8 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו). פגיעה כזו תתאפשר רק כאשר קיים בסיס בדין המאפשר פגיעה מסוג דא. הדרישה לקיום בסיס חוקי בדין וכן החובה לערוך את הצווים כדבעי באופן שיאפשר למבקשים להבין את המקור החוקי והחקיקתי שמכוחו ביקשה המשיבה לעשות שימוש בסמכויות חריגות לרבות תפיסת רכושם, נועדה לאפשר לאזרח, להכיר את זכויותיו בדין ואת הכלים המשפטיים העומדים לרשותו בנסיבות הענין, על מנת לאפשר לו לתכנן צעדיו ולהיות עצמאי בהחלטה למצות זכויותיו בהתאם.

8. טענות המבקשים הינן ביחס לצווי החיפוש והתפיסה שניתנו בתיקי בית המשפט: 6547-11-21, 6419-11-21, 6537-11-21 ו- 6543-11-21. צווי החיפוש שמכוחם תפסה המשיבה רכוש, בין היתר, כלי הרכב, טלפונים ניידים ופריטים נוספים, אינם מציינים מקור חקיקה מכוחו ניתנה הסמכה מפורשת לביצוע החיפוש ובכלל זה לתפיסת הרכוש ולפגיעה הנלווית בזכויות יסוד, כאשר לא ברור מהן העבירות בגין חשודים המבקשים. עוד נטען, כי אין קשר בין התפוסים לעבירות הנטענות על ידי המשיבה.

9. המקור החקיקתי לסמכות לתפוס חפצים נקבע בסעיף 32 לפסד"פ. ענייננו מתמקד בתפיסת חפצים תוך כדי חקירה ולפני הגשת כתב אישום, כאשר הצווים לא נוקבים בשום חשד לביצוע עבירה ולא עילה אשר מצדיקה תפיסת רכוש, בטח שלא עילה מכוח חוק איסור הלבנת הון, ואף לא נשענים על סעיפי חקיקה כלל, גם לא ביחס למקור החוקי שעומד לכאורה בבסיס עילת התפיסה. סמכויות החיפוש והתפיסה הקבועות בפסד"פ חלות בשינויים המחויבים על רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק איסור הלבנת הון (סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון).

10. בצווים כולם נקבע כי אין להשתמש בצו למטרה שאינה מפורטת לעיל, כאשר הם אינם כוללים אף עילת תפיסה. סעיף 24 לפקודה מגביל תפיסה שחרגה מהצו, אך לשתי עילות בלבד מתוך חמש עילות התפיסה שמנויות בפקודה, ואלו: חפץ לגביו יש יסוד סביר להניח שנעברה בו עבירה או שמתכוונים לעבור בו עבירה. במצב דברים, המשיבה היתה רשאית לתפוס רכוש מכוח צווים אלו, אך מכוח שתי העילות שקבועות בסעיף 24 לפקודה וכל רכוש אשר תפוס בידי המשיבה שלא מכוח שתי העילות כאמור, תפוס שלא כדין ובהיעדר סמכות חוקית וכך היה במקרה זה, בפרט בנוגע לרכבים אשר לא יכולים להוות חפץ שנעברה בו עבירה או מתכוונים לעבור בו עבירה. מכל האמור, צווי החיפוש והתפיסה אינם יכולים להוות אסמכתא חוקית שמכוחה המשיבה תפסה רכוש, מכל סוג, לצורך חילוט עתידי על פי סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון.

11. המבקשים הוסיפו כי הסמכות לחילוט מצויה בחוקים רבים, על כן אין בציון המשפט "רכוש בשווי היקף העבירה לצורך חילוט עתידי" בצווים, כדי לכפר על הפגמים אשר פוקדים את הצווים ולבטח שלא כדי להכשיר עילה לתפיסת רכוש בשווי עבירת הלבנת הון על פי סעיפים 26 ו- 21 לחוק איסור הלבנת הון שלא צוינו בו

מפורשות. כמו כן, אין במשפט כדי לבטל את הדרישות המהותיות לתקינות צו מסוג זה שאמורות לקבל ביטוי בציון המקור החוקי שמכוחו ניתן הצו, בציון החשד שעל בסיסו נתפס רכוש ובציון עילת התפיסה. לזאת הוסיפו כי לא הופיע בצווים אותו שווי, ולא ברור אם הערכת שווי זו התחזקה בראיות או שמא פחתה. מכאן, שבנסיבות הענין אין למשיבה כל סמכות לתפוס רכבים מכוח עילת תפיסת רכוש בשווי עבירה הלבנת הון ויש להורות על שחרור הרכבים ללא תנאים.

12. באשר לתפיסת הרכב מסוג מרצדס GT מ.ר. 35561002, נטען כי הרכב נתפס ללא צו. המשיבה תפסה את הרכב השייך למבקש 2 שנרשם בבעלות על תו סחר של דורון מוטורס (בהסכמת המבקש 2 ובעל תו הסחר מתוך מטרה שהרכב לא יעבור בעלות נוספת). הרכב נתפס במהלך החיפוש שנערך ביום 16/11/21 בביתו של מבקש 2 מבלי שהיה למשיבה צו אשר מתייחס לרכב הספציפי הזה. יצוין כי בדוח החיפוש אין כל זכר לתפיסת רכב ה-GT ועד כה לא נמסרה כל אסמכתא שמתעדת תפיסה רכב זה. במקרה המתואר פתוחה היתה הדרך בפני המשיבה, לאחר תפיסת הרכב בפועל, לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט לאישור בדיעבד של התפיסה וזאת מכוח סעיף 24 (ב) לפסד"פ, אולם המשיבה בחרה שלא לפעול כאמור, משכך, המשיבה תפסה את רכב ה-GT ללא כל צו ובניגוד לחוק.

13. באשר לצווי הקפאת חשבונות בנק אשר ניתנו בתיק 16856-11-21. ביום 8/11/21 ניתנה החלטה שיפוטית למתן צו לתפיסה והקפאה של חשבונות וחפצים. צו ההקפאה ניתן כנגד המבקשים ומעורבים נוספים, ללא כל אבחנה. למבקשים אין גישה לחשבונות הבנק שלהם ואינם יכולים לקבל אף לא את הפירוט של היתרות המוקפאות בחשבונותיהם. לשון הצו מחייבת את הבנקים למסור למשיבה מידעים אודות חשבונות הבנק של המבקשים וכן להקפיא פעילות בחשבון בהתאם לאמור בצו.

14. הגם כי לשון הצו אינה מאפשרת הקפאת פעילות בחשבון העו"ש מפורשות, ובכלל זה תפיסת הכספים הנמצאים בעו"ש, בפני המבקשים נחסמה האפשרות לבצע פעולות בחשבון העו"ש וממועד הקפאת החשבונות אין בידי המבקשים אמצעי מחיה ולו מינימליים. הכל בצד העובדה כי הקפאת פעילות בחשבונות כאמור כפתה על המבקשים מציאות הזרה להם של הפרת התחייבויות. בנוסף, נטען כי הקפאת הפעילות בחשבונות מהווה פעולה בלתי מידתית בצד העובדה כי החקירה עלולה להימשך זמן רב ולמבקשים עומדת חזקת החפות בפרט בשלב זה קודם לכתב האישום.

15. נטען כי, הנטל להוכיח שבידי המבקשים נותרו אמצעי מחיה סבירים למרות החילוט או תפיסת הרכוש מוטל על התביעה. כאשר במקרים דומים אישרו בתי המשפט לנאשמים ומשפחותיהם, כאשר בענייננו עסקינן בתפיסה בשלבי חקירה, אמצעי מחיה בסכומים ניכרים מתוך הרכוש התפוס.

16. בנוסף, נטען כי הטלפונים הניידים תפוסים בהיעדר סמכות; המבקשים טענו כי מאחר שמדובר במכשירים המהווים מחשב, ובהתאם לסעיף 32(ב1) לפסד"פ, היה על המשיבה לבקש את הארכת תפיסתם בתום 30 ימים, ומשלא פעלה כנדרש ממנה, הרי שתוקף תפיסתם פקע ויש להשיבם לבעליהם.

17. המשיבה מנגד, התנגדה להשבת התפוסים. נטען על ידה כי ביום 16/11/21 הפכה לגלויה חקירה רחבת היקף כנגד מוחמד זערורה המכונה "פרטיק" ואחרים בחשד לביצוע עבירות מרמה, עבירות מס הכנסה ומע"מ, הלבנת הון ועוד כאשר על פי החשד, מספר רב של חשודים קשרו קשר לביצוע העבירות המיוחסות להם.
18. מדובר בחקירה בה מעורבים חשודים ומעורבים רבים מלבד המבקשים ועניינם נחקר על חלק ממכלול העבירות הנחקרות ביחס לכלל החשודים. מדובר בחקירה שנפרשת על פני אזור גיאוגרפי רחב ודורשת פעולות חקירה רבות, ניתוח ממצאים ומיצוי פעולות הדורשות זמן רב.
19. רכוש החשודים בפרשייה נתפס מכוח צווי בית משפט שהוצאו כדין. הרכוש נתפס מכוח סעיפים 21 ו- 26 לחוק איסור הלבנת הון, כאשר תכלית תפיסת הרכוש נועדה להבטיח יכולות חילוט היה ויורשע מי מהמבקשים. הובהר כי עוצמת החשדות כנגד המבקשים הלכה והתעצמה עם התפתחות החקירה שטרם הסתיימה. החשודים פעלו בצוותא חדא לבצע את העבירות המיוחסות להם תוך שהם נעזרים האחד בשני ובאחרים כדי לבצע את העבירות ולהסוות את רכושם.
20. באשר למקור סמכות צווי התפיסה, נטען כי הגורם שמאשר את צווי התפיסה הנו בית המשפט במעמד צד אחד. המשיבה פעלה מכוח הצווים שניתנו על ידי בית המשפט כדין. בית המשפט בחן לפני ולפנים את חומר הראיות בטרם חתם על צווי תפיסת הרכוש וחובה על בא כוח המבקש להניח כי בית המשפט, מכיר את מקור החקיקה לאורו הוא פועל.
21. נטען עוד כי, עילות התפיסה המפורטות הינן פועל יוצא של מקור החקיקה ולא נדרש לפרט בצו בית המשפט מקור החקיקה. ככל ובא כוח המבקשים סבר כי נפלה טעות או מחדל בהוצאת הצווים חובה היה עליו לפנות במועד סביר ולא 6 חודשים לאחר הוצאת הצווים.
22. באופן דומה, טענה המשיבה ביחס לטענות המבקשים כי בהחלטת בית המשפט לא מפורטות העבירות. העבירות המיוחסות לחשודים, מפורטות בטופס הבקשה להוצאת צו נתון. הבקשות נבחנות ונבדקות ורק לאחר שקילת מכלול המידע מקבל בית המשפט ההחלטה אם לאשר או לדחות את הצו. נטען עוד, לשם המחשה, שגם בעת הארכת מעצרו של חשוד מפורטות בבקשה חשדות בלבד, ואין הפניה למקור הסמכות החוקי ו/או לחומר הראיות שמוצג לעיון בית המשפט בלבד שמקבל את ההחלטה הרלוונטית.
23. המשיבה טענה עוד שלאור העובדה כי בעת החיפוש בבית של המבקש 2 הכחיש הנ"ל בעלות ברכבי מרצדס מ.ר. 355-61-002 ו- קורבט 499-19-002, המשיבה מניחה מעצם הבקשה כי המבקש 2 מאשר כי כלי הרכב שלו.
24. כאמור, התפוסים נתפסו מכוח סעיפים 21 ו- 26 לחוק איסור הלבנת הון, סעיפים המקנים סמכות תפיסה בשווי העבירה, הרי שתמוהה הטענה להעדר סמכות תפיסת רכוש שלא שימש או אפשר ביצוע עבירה לפי סעיף

32 לפסד"פ. סמכויות התפיסה מכוח חוק איסור הלבנת הון נשענות על סעיף 32 לפסד"פ ופקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 "הלכת המסלולים המקבילים", ובתי המשפט קבעו שלל החלטות בענין זה.

25. שווי העבירה המיוחס למבקשים עולה בהרבה על היקף שווי התפוסים. בניגוד לטענות המבקשים, הובהר לכל אחד מהחשודים בחקירתו מה שווי העבירות המיוחסות לו והיקף שווי העבירות הוצג בפני ביהמ"ש. שווי העבירות המיוחסות לחשודים 1-3 נאמד במאות מיליוני ₪ ובהמשך החקירה סביר כי ייוחס סכום אף גדול משמעותית. בנוסף, מאחר ומדובר בתפיסה בשווי לפי חוק איסור הלבנת הון, ההפניה לענין אלוביץ אינה רלוונטית.

26. לענין החשבונות התפוסים של המבקשים, תמוהה העובדה שעד היום, חצי שנה ממועד התפיסה, לא פנו המבקשים להסרת הקפאת הפעילות בחשבונות. המשיבה תאפשר הסרת הקפאת הפעילות בכל אחד מהחשבונות התפוסים בכפוף לחלופת התפיסה כמוצע בסעיף 22 לתגובת המשיבה.

27. בנוגע לטענות לענין אמצעי מחייה נאותים מוטב אם לא היו מועלים. המבקש 2 עוכב לאחרונה, כאשר ברשותו צ'קים בסכום 3 מיליון ₪ ומאות אלפי ₪ במזומן. מחד, סכום המאפשר מחיה "סבירה" ויותר. מאידך, מעלה חשד כי אימת הדין לא חלה על המבקש והוא ממשיך לבצע את העבירות בגין נעצר ונחקר. בנוסף, ככלל בקשות לדמי מחיה מחייבות הגשת בקשות מסודרות והגשת תצהירים המוכיחים את המצוקה הלכאורית על מנת שניתן יהיה לחקור את המבקשים ביחס לאותה מצוקה.

28. לענין שחרור כלי הרכב התפוסים, ככל והמבקשים יבקשו לשחרר כלי רכב תפוסים, המשיבה לא תתנגד לשחרר את כלי הרכב בכפוף לתנאים הקבועים בפסיקת בית המשפט, כמפורט בסעיף 25 לתגובה.

29. באשר לטלפונים הניידים התפוסים, הטלפונים נתפסו מכוח צו בית משפט שהוצא כדין. חלק מהחשודים סירבו למסור את קוד הכניסה לטלפון הנייד התפוס. מחד, זוזכות מוקנית אלא שהתנהלות זו מאלצת את המשיבה להפעיל אמצעים ומשאבים על מנת להגיע למידע האצור באותם טלפונים ניידים, פעילות הדורשת זמן רב. ככל והמבקשים ימסרו את הקודים לחדירה לניידים יתקצר משמעותית זמן השבתם למבקשים בכפוף לחתימה על ויתור - כלל הראיה הטובה ביותר.

30. במעמד הדיון אשר התקיים בפניי, חזרו הצדדים על הטענות שהובאו לעיל. המבקשים ביקשו להוסיף כי לאור תגובת המשיבה (סעיף 20) בנוגע למבקש 4, ממנה ניתן ללמוד כי אין חשד כנגדו, יש לשחרר את כל התפוסים השייכים לו והפנה בהקשר למבקש זה גם למצבו הבריאותי (מב/3); אין לקבל טענות המשיבה כי די לפרט את החשדות בבקשות למתן הצו, אלא יש לציין את זה בצו; המשיבה מתנגדת שלא בצדק, למסור את הבקשות לעיון המבקשים בעוד עמדת המדינה שנמסרה על ידי הפרקליטות, בתיק אחר היתה שונה; היחידה מנסה לבנות מבנה משפטי כושל לפיו הרישיון שהיה בידי היחידה הוא רישיון שהתקבל במרמה, זה לא יכול

להתקיים, לא משפטית ולא עובדתית ולו מהסיבה שנכון להיום, יש בידי החברה רישיון למתן אשראי בתוקף עד 31/12/2023 (מב/2); לגבי היקף העבירות, בחלוף חמישה חודשים, לא די לטעון באופן כללי כי ההיקף נאמד במאות מיליונים ויש לפרט היקף העבירה לגבי כל אחד ואחד מהחשודים, באופן נפרד ואישי, וכי הרכוש שנתפס עד כה אינו מגיע לשווי העבירה; החקירה טרם הסתיימה ופעולות החקירה מוסיפות להתבצע וכאשר אין כל אינדיקציה לכמה זמן החקירה תימשך, יש לשחרר את הרכוש. לחילופין, ככל שביהמ"ש לא יראה לנכון לשחרר רכוש, צריך לצמצם את ההיקף.

31. המשיבה הוסיפה כי, קיים צו לתפיסת רכב ה-GT (נספח ה' לבקשה); באשר למבקש 4, הנ"ל הודה בכל העבירות המיוחסות לו בהיקף שעולה על מיליון שקלים; עסקינן בחקירה מסועפת מאוד, שנעצרו במסגרתה 11-12 עצורים, ופעולות החקירה מתבצעות בתדירות די גבוהה; התשתית הראייתית בנוגע למבקשים מונחת בפני בית המשפט; מבקש 2 נעצר, מעצרו הוארך מעת לעת עד שחרורו בתנאים, ללמדנו כי בית המשפט, בחן את חומר הראיות והתרשם מעוצמת הראיות; בחודש מרץ 2022, במסגרת פעילות של משטרת קריית שמונה, נתפסו ברשות המבקש 2 כ- 114,000 ₪ במזומן ושיקים בסך העולה על 2,000,000 ₪ כאשר הפעילות בנש"פ (נותני שירותים פיננסיים), לא חוקית מאז שנת 2011 וככל הידוע למשיבה, לנש"פ אין חשבון בנק מאז שנת 2019. המשיבה טענה כי כבר בשלב זה קיים חשד סביר ואף ברף גבוה כנגד המבקשים, עוצמת הראיות התחזקה לאין שיעור מאז תחילת החקירה, וצפוי להיות מוגש כתב אישום בפרשייה; באשר לטלפונים שנתפסו, הטלפון של מבקשת 3 הועתק ועובר מיצוי ויוחזר לה. באשר ליתר הטלפונים, עם סיום ביצוע פעולות החדירה והמיצוי, יוחזרו למבקשים.

דין והכרעה:

32. סמכות התפיסה נועדה להבטיח את החילוט העתידי, אם וכאשר יורשע החשוד, והיא כרוכה בפגיעה בזכויות הקנייניות של החשוד כשנגד אותה הפגיעה עומד האינטרס הציבורי בחילוט העתידי. על בית המשפט הדן בבקשה לשקול את הצורך בהמשך התפיסה לצורך הגשמת תכליתה ולאזן אינטרס זה אל מול הפגיעה בזכות הקניין, בשים לב לחלוף הזמן מעת התפיסה ולהתמשכות הפגיעה ובשים לב לחזקת החפות העומדת לחשוד.

33. בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בבש"פ 302/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12.3.2006):

"קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קיימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשויה להגשים בעת ובעונה אחת להגשים את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט."

34. על כן, כאשר נבחנת בקשה לתפיסה או החזרת רכוש, מצווה בית המשפט להגביל מידת הפגיעה ברכוש
עמוד 7

למינימום ההכרחי (רע"פ 4526/18 **שאל אלוביץ' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (5.08.2018) (פסקה 17) (להלן: "**ענין אלוביץ'**"). לפיכך אם ניתן לנקוט אמצעים "חלופיים" שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטי (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** [פורסם בנבו] (31.10.2007) (להלן: "**ענין סיטבון**")).

35. סעיף 32(א) לפסד"פ מפרט חמש חלופות שעשויות לשמש מקור סמכות לתפיסת חפצים:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

36. מעמדת המשיבה עולה כי התפיסה בוצעה מכוח חוק איסור הלבנת הון. סעיף 21 לחוק מסדיר את חילוט הרכוש בהליך פלילי, וקובע כך:

"(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי של רכוש שהוא -
(1) רכוש שנעברה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;
(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.
(ב) לענין סעיף זה, "רכושו של הנידון" - כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו".

37. בבש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** [פורסם בנבו] (15.3.2017) (להלן: "**ענין ברוך**") נקבע כי חוק איסור הלבנת הון למעשה יצר מעין עילת תפיסה שישית, לפיה באפשרות המשטרה לתפוס נכסים וחפצים טרם הגשת כתב אישום, בשווי רכוש שקשור לביצוע העבירה, לצורך חילוט עתידי. בעוד שנכס תפוס לפי חמש עילות התפיסה שמנויות בפקודה קשור בקשר הדוק לעבירה או לנסיבות ביצועה, עילת התפיסה השישית אשר התגבשה בפסק הדין הנ"ל, מאפשרת תפיסה של נכס שאין לו כל קשר לביצוע העבירה.

38. עוד נקבע בפסיקה שכאשר מדובר בחילוט במסלול הפסד"פ הרף הראייתי הנבחן בבואו של בית משפט להפעיל ביקורת שיפוטית על תפיסת רכוש משתנה בהתאם לשלב בו נמצא ההליך. בשלב החקירה וטרם הגשת כתב אישום, הרף הראייתי הנדרש הוא קיומו של חשד סביר. החשד הסביר שיש לבסס במקרים דוגמת המקרה דנן, הוא קיומו של יסוד סביר להניח כי החשוד ביצע את העבירות בהן חשוד וזאת לאחר עיון בחומר שקיים והתפתחות החקירה המשטרתית.

39. בבש"פ 1093/20 **דבש נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], (14.02.2020) (להלן: "**ענין דבש**") קבע בית

המשפט את הדברים הבאים:

"בבקשה לחילוט זמני של רכוש בגין חשד לעבירת הלבנת הון על בית המשפט לבחון בשלב ראשון את דבר קיומן של ראיות לכאורה מספיקות, ובשלב שני אם הן מקימות סיכוי סביר לכך שהחשוד יורשע בעבירות המיוחסות לו ולכך שיהיה ניתן לחלט את רכושו ("פוטנציאל חילוט")... החילוט בסוף ההליך ייקבע לפי "שווי העבירות", ובהתאם לכך יש לחשב את הערך המרבי של הרכוש הנתון לחילוט זמני. בשלב שלישי יש לבחון אם החילוט המבוקש מידתי, למשל על דרך של בחינת חלופות לו ... כאמור, בשלב של קביעת "פוטנציאל החילוט" מתבררת סוגיית הסיכוי הסביר להרשעה ולחילוט בתום ההליך הפלילי. כחלק מכך מעיין בית המשפט בראיות ומעריך את יכולתן (כפי שהיא נחזית לכאורה בשלב זה) להביא להרשעה ואת "שווי העבירות" המתגלות מהן ... בחינה זו נערכת בהיבט תוכן הראיות בלבד, ולשיקולים בדבר קצב איסוף הראיות אין ככלל השפעה עליה".

40. בשלב שלאחר הגשת כתב אישום, יש לעלות את הרף הראייתי הנדרש ליסוד סביר להרשעה בעבירות המיוחסות לנאשם, זאת בדומה לשלב המעצר עד תום ההליכים (בש"פ 8353/09 פליקס מגאלניק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.11.2009); ע"פ 5140/13 מדינת ישראל נ' אברהם אוסקר [פורסם בנבו] (29.8.2013); ע"פ 3390/19 אהרון אביטן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.11.2019)).

41. בפסיקה המתייחסת לסמכות חילוט רכוש לפי חוק איסור הלבנת הון, הובהר שמדובר בחילוט המבוצע בשלב הסופי של ההליך, כאשר בשלב החקירה או במהלך ניהול המשפט בית המשפט מוסמך לתת סעדים זמניים לגבי הרכוש במטרה לשמור על נכסי החשוד או הנאשם ולאפשר את החילוט העתידי ככל שההליך יסתיים בהרשעה (ענין סיטבון).

42. מסלול התפיסה הזמני הרלוונטי לענייננו הוא המסלול לפי הפסד"פ, וזאת בהתאם לאמור בסעיף 26(א) לחוק איסור הלבנת הון כאשר תכלית התפיסה היא הבטחת האפשרות לחלט את התפוסים או את שווים בסופו של ההליך המשפטי. מכאן, דרך המלך היא תפיסה באמצעות צו חיפוש ותפיסה לפי סעיף 23 לפסד"פ, והחריג הוא תפיסה שלא מכוח צו. אלה עקרונות היסוד שעומדים בבסיס השיטה המשפטית שלנו.

מן הכלל אל הפרט

43. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים שהוגשו בכתב ושמעתי את טיעוניהם במהלך הדיון בפניי וכן לאחר עיון בתיק החקירה ובדוח הסודי, שוכנעתי כי קיים חשד ברף הנדרש, כי העבירות המיוחסות לכל אחד ואחד מהמבקשים בוצעו, ומאחר וקיים פוטנציאל לחילוט ברף גבוה למצער בשלב הזה, בהתחשב בשלב בו מצויה החקירה, הרי שקיים אינטרס ציבורי בתפיסת הרכוש, לצורך חילוט עתידי, ככל שיוגש כתב אישום נגד המבקשים, ואינטרס זה גובר, בשלב הזה, על האינטרס האישי פרטי של מי מבין המבקשים. עוד נתתי דעתי לכך שהתפיסה מידתית בנסיבות הענין. על-כן, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה לשחרור התפוסים, אלא בכפוף ל"חלופת תפיסה" לגביה הסכימה המשיבה ולמעט הטלפון של המבקשת 3, שהמשיבה הסכימה להשיבו. להלן הנימוקים.

קיומו של חשד סביר

44. עת באים לבחון בקשה מעין זו, בית המשפט בודק, קודם כל, קיומו של חשד סביר. אזכיר כי "החשד הסביר" הדרוש במקרה שבפניי, הוא סיכוי סביר לכך שהחשודים ביצעו את העבירות בהן הם חשודים, וזאת באמצעות עיון בחומר הקיים והתפתחות החקירה המשטרית (ענין דבש, בפסקה 6), וכך התרשמתי בעניינינו.
45. המשיבה הציגה דו"ח סודי (מש/1) וחומרי חקירה גולמיים רבים בפניי. על בסיס חומרים אלה, הגעתי למסקנה כי קיימת תשתית ראייתית המבססת חשד סביר כנגד החשודים, ברף גבוה יחסית, וכי החשודים מעורבים בכל העבירות בהן הם נחשדים לרבות עבירות קשירות קשר, מרמה והלבנת הון.
46. המבקשים טענו בדיון בפניי, מספר טענות שמטרתן להפריך את התשתית הראייתית עליה נשענת המשיבה לענין פעילות הנש"פ, כדי להצביע על היעדרו של חשד סביר שמצדיק את תפיסת הרכוש. המבקשים אף הגדילו לעשות כאשר טענו טענות שחלקן אף לא נטענו בחקירות במשטרה. ואולם, לאחר עיון בחומר, נחה דעתי שאין בטיעונים אלה כדי להפחית מעוצמת החשדות כאמור. לנוכח השלב בו נמצאת החקירה, לא ניתן יהיה לפרט אודות הראיות הקיימות בתיק, אך אציין כי שוכנעתי שהחשד הסביר שריר וקיים, ואף התחזק בשבועות שחלפו מאז התפיסה, ודי לומר שהונחה בפני תשתית המבססת את העבירות המיוחסות למבקשים ובין היתר לכך שהרישיון להקמת והפעלת הנש"פ התקבל במרמה ובנסיבות מחמירות מרשות שוק ההון, ופועל יוצא הפעולות בנש"פ מהוות פעולות ברכוש אסור. זאת לצד ביצוע עבירות על חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 ופקודת מס הכנסה.
47. בקשר לניתוח העובדתי והמשפטי שביקשו המבקשים לערוך כבר בשלב זה של ההליך, יפה לעניינינו, החלטת בית המשפט המחוזי בע"ח 22756-08-21 **מדינת ישראל נ' ענבתאוו ואח'** [פורסם בנבו] (19.09.2021) ולפיה כפי שאין דנים בשלב המעצר עד תום ההליכים בטענות משפטיות סבוכות שמקומן בהליך העיקרי, וכפי שמסתפקים בבחינת קיומה של תשתית ראייתית לכאורית בבחינת הסיכוי הסביר להרשעה בתום ההליך, כך בשלב החקירה אין מקום לבחינה מעמיקה יותר באשר לקיומו של חשד סביר. סבורני, כי בשלב בו מצוי ההליך יש בחומר הראיות שנאסף כדי לבסס את החשד הסביר הנדרש לביצוען של עבירות מרמה ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון באופן המצדיק המשך ההחזקה בתפוסים, ואין זה המקום או השלב להכריע שהקונסטרוקציה המשפטית אותה הציגה המשיבה לחומר הראיות בהכרח אינה יכולה לבסס הרשעה בעבירות כאמור.
48. יודגש עוד, כי בפסק הדין בבש"פ 333/21 **עלי אבו ג'אבר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (18.04.2021) (להלן: "**ענין אבו ג'אבר**"), נקבע מפורשות כי ההלכה נוגעת למקרים בהם אדם נחשד בביצוע **עבירות מס בלבד**, וזאת להבדיל מעבירת מס הנחשבת ל"עבירת מקור" לפי חוק איסור הלבנת הון, וזאת בשלב החקירה המשטרית טרם הגשת כתב אישום (פסקה 20 בעמ' 9 לפסק הדין). בהתאם לכך מדובר במקרה שונה מזה שלפנינו בו מתנהלת חקירה גם בגין חשד לביצוע עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון ולא עבירות מס בלבד. משכך, לא ניתן לגזור גזירה שווה בין ענין אבו ג'אבר למקרה שבנדון.

49. המבקשים, ביקשו לעשות הבחנה בין עניינם של המבקשים 1-3 לעניינו של מבקש 4. מקובלת עליי עמדת המשיבה, שגם לגבי מבקש 4, מתקיים חשד סביר ברף הנדרש לביצוע העבירות על ידו, באופן שמקים פוטנציאל לחילוט. הגם שקיים חשד סביר ביחס לכל החשודים וגם באופן מובחן בעניינו של המבקש 4, מכאן שלא נפל פגם בעצם תפיסת הרכוש, אלא שלאחרונה קבע בית המשפט העליון שלא נפל פגם בשיקול דעת הערכאות למטה שלא מצאו מקום בעת הזו להפרדה המבוקשת בין החשודים לבין המבקשת (בש"פ 827/22 **ניבין ג'ולאני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (13.4.22)). עוד אציין כי מסקנתי זו לא משתנה נוכח המסמך הרפואי שהוגש בעניינו של המבקש 4 (מב/3).

צווי התפיסה

50. המבקשים טענו כי צו החיפוש לא התיר למשיבה תפיסה בשווי, ומאחר וזוהי העילה האפשרית היחידה להחזיק בתפוס, יש להורות על השבתו. המבקשים הוסיפו כי צו החיפוש לא נקב במפורש בעילת החיפוש ועל כן לא ניתן היה לתפוס מכוחו רכוש או כספים בשווי ביצוע העבירות, תוך שהם מפנים לפסק הדין בעניין אלוביץ. ואילו, המשיבה טענה כי הרכוש נתפס כדין ובהתאם לצו כאשר פסק הדין בענין אלוביץ אינו רלוונטי לעניינו.

51. לאחר עיון בצווים, אינני סבורה שקיים קושי כלל בתפיסת הרכוש מושא הבקשה, בשווי ביצוע העבירות, מכוחם:

ראשית, בכותרת המשנה של הבקשה למתן הצו (תחת הכותרת "בקשה לצו משולב - חיפוש במקום וחדירה לחומר מחשב", צוין במפורש "לפי סעיפים 23 ו-23 א לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט 1969 ולפי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000". על כן חוק איסור הלבנת הון אחד המקורות הסטטוטוריים לצו.

שנית, בבקשה מצוינים החשדות המיוחסים לחשודים, אשר מהווים בסיס להוצאת הצו.

שלישית, הצו מתיר במפורש תפיסה של כספים, רכבים או כל חפץ או נכס חשוד אשר הושג בעבירה או עשוי לשמש כראיה לביצוע עבירה. בנוסף, צוין בצו, "רכוש בשווי היקף העבירה לצורך חילוט עתידי".

רביעית, הבקשה להוצאת הצו נוקבת כאמור במפורש בעילת החיפוש והתפיסה בשווי ביצוע העבירות לפי חוק איסור הלבנת הון וההחלטה התמציתית היא "להיעתר לבקשה" - החלטה שמשמעותה קבלת הבקשה כלשונה, לרבות נימוקיה והעילות שנקבו בה. על כן יש לקרוא את הבקשה וההחלטה למתן הצו כמקשה אחת.

חמישית, הנמקת ההחלטה נעשתה על דרך הפניה למידע, על מנת שלא לחשוף את החשודים לחומר שבבסיס הבקשה למתן הצו. חומר זה מבסס אף הוא את ההצדקה לתפיסה בשווי. נתתי דעתי לטענות המבקשים בנוגע להמצאת הבקשה לעיונם, תוך הפניה לטיעוני הפרקליטה בדיון בבש"פ 6959/21 ואולם אעיר כי גם לשיטת המדינה באותו הליך, אין מקום להמצאת הבקשה, באופן אוטומטי לעיון החשודים, וודאי לא בשלב מוקדם זה של ניהול החקירה כבענייננו,

וזאת מחשש לשיבוש.

52.

זאת ועוד, בצדק נטען על ידי המשיבה כי אין לגזור גזירה שווה מענין אלוביץ לענייננו מקום שבענין אלוביץ, נתפסו תכשיטים וחפצי אומנות מכוח צו חיפוש ותפיסה שלא כלל תפיסה בשווי אלא רק חיפוש ותפיסת חפץ ששימש לביצוע העבירה, כאשר לא צוינו בצו תכשיטים וחפצי אומנות - וכל אלה נתפסו ללא צו תפיסה, ובגדר חילוט זמני של רכוש בשווי וכאשר בצו החיפוש עצמו נכתב בסעיף ההערות כי "אין להשתמש בצו זה למטרה שאינה מפורטת לעיל (בכפופות לסעיף 24 לפסד"פ).

53.

בית המשפט העליון דחה בענין אלוביץ את עמדת המדינה וקבע שלא די בכך שבבקשה להוצאת צו חיפוש נכתב, בין היתר, כי "קיים חשד לעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון", וכי ממילא יש לשוטר סמכות תפיסה ללא צו, והיא "מסמכויות שהשוטר נושא עליו לכל מקום". להבדיל, מענין אלוביץ, כאמור בענייננו, צווי החיפוש והתפיסה הוצאו מכוח הפסד"פ וחוק איסור הלבנת הון כאשר צוינה במפורש בצווים התייחסות לתפיסת חפצים "שאינם דרושים לחקירה", בנוסף לתפיסה של הרכוש שהינו "רכוש בשווי". אעיר, למעלה מן הנדרש, בהקשר זה שגם בענין אלוביץ, חרף הקביעות הברורות בנוגע לפגמים בתפיסה, ראה בית המשפט העליון שלא להשיב חפצי האומנות שנתפסו, להבדיל מהתכשיטים, לאחר שערך איזון בין הפגם הקשה שנפל בהליכי תפיסת חפצי האומנות והתכשיטים, לבין הצורך להבטיח חילוט עתידי שיש בו כדי להלום את האינטרס הציבורי.

54.

לסיכום, לא היתה כל חריגה מנוסח צו החיפוש, שהסמך את המשטרה לתפוס. לשם ההמחשה אביא להלן דוגמא מאחד הצווים 6293-11-21, ובאופן דומה ביתר הצווים בשינויים המחויבים מבחינת פירוט החפצים הדרושים לחקירה ולרכוש בשווי.

פרטי החפצים: כל מסמך או חפץ הדרושים לחקירה, לרבות מחשב, מחשב מוסדי, דבר המגלם חומר מחשב וחומר מחשב של מוסד הנמצא במקום

כסף מזומן כולל מטבע חוץ, ארנקים דיגיטלים, טלפונים ניידים וכול מכשיר או מדיה אחר, המחאות חשבוניות, ספרי ניהול רכבים בשימוש החשוד וכל חפץ או נכס חשוד אשר הושג בעביר או עשוי לשמש כראיה לביצוע עבירה לרבות אמלח, כמו כן חדירה מתמשכת למחשבי הנשפ, לרבות הפקת פלטים והעתקתם + תפיסת די.וי.אר והעתקת תוכנם

רכוש בשווי היקף העבירה לצורך חילוט עתידי:

לרבות תפיסת רכב, ו/או כל רכב נוסף אשר נמצא בשימוש ו/או בשליטתו של נשוא הצו, במקום בו הרכב ימצא... ו/או כול רכוש אחר בשווי ברשותו/בעלותו/חזקתו של נשוא הצו.

בבש"פ 829/22 חברת אליאבוסין ללאסתתמר

55.

וללעקאר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.04.22) אשר ניתן אך לפני מספר ימים, דן כב' השופט שוחט בטענת המבקשים לפיה בית המשפט שינה את צו התפיסה באופן רטרואקטיבי, באופן שהכשיר תפיסת רכוש בשווי, ודחה אותה תוך שקבע כי צווי התפיסה ניתנו בהתאם לפקודה ולחוק איסור הלבנת הון, כפועל יוצא מכך שהמבקשים ואחרים חשודים בביצוע עבירות מרמה ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. לכן, ובשל החקיקה עליה נסמכים צווי התפיסה, ניתן לתפוס גם רכוש בשווי, לשם חילוט עתידי; המילים "לביור עבירת איסור הלבנת הון", המופיעות בצו התפיסה מעיד כי בית המשפט היה מודע לחשדות כלפי המבקשים, ולבקשת המשטרה לתפוס רכוש בשווי, כפי שמאפשר חוק איסור הלבנת הון; בימ"ש המחוזי קבע כי גם אם נפל פגם בצו התפיסה, באופן שלא צוינה התכלית של חילוט עתידי בשווי, הרי שהאינטרס הציבורי בהבטחת אפשרות לחילוט עתידי מקום בו מתקיים חשד סביר כבענייננו, מטה את הכף לעבר תיקון הפגם. קביעות בית המשפט בענין זה חלות על דרך הקל וחומר בעניינו מקום בו צוין באופן מפורש בצווים "רכוש בשווי היקף העבירה לצורך חילוט עתידי" וכאשר אין חולק כי תכלית התפיסה במקרה הנדון הינה לצורך חילוט עתידי.

אשר על כן הטענה לאי-חוקיות התפיסה, מכוח הצווים

56.

נדחית בזאת. צווי התפיסה שהוצאו בעניינם של המבקשים ניתנו בהתאם לפסד"פ ובהתאם לחוק איסור הלבנת הון. זאת, כפועל יוצא מכך שהמבקשים חשודים, בין היתר, בביצוע עבירות מרמה ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. על כן, ובשל החקיקה עליה נסמכים צווי התפיסה, וכן מנוסח הצווים, ניתן לתפוס גם רכוש בשווי, לשם חילוט עתידי.

שווי התפיסה

עיון בדוח הסודי ובחומר הגולמי אשר הוצגו לעיוני מלמדים

57.

על קיומו של חשד סביר לביצוע עבירות על ידי המבקשים ביחד ולחוד, לפחות בהיקף של עשרות רבות של מיליוני שקלים. היקף התפוסים לגבי כל אחד ואחד מהמבקשים, נופל משמעותית משווי התפוסים ולפיכך, טענות המבקשים בהקשר זה, דינן להידחות.

המבקשים הפנו לתמיכה בטיעוניהם לע"פ 80/19 **אהוד**

58.

מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.8.2019). באותו ענין, נבחנה מידתיות החילוט הזמני, ונקבע שבית המשפט נדרש לבחון, בין היתר, את פרק הזמן שבו צפוי הצו הזמני לעמוד בתוקף - הן פרק הזמן שחלף, הן צפי הזמנים לסיום ההליך. באותו ענין, הרכוש היה תפוס במשך חמש שנים, שנתיים וחצי לאחר הגשת כתב אישום, כאשר עד לשלב בו נדונה הבקשה, נחקרו עדים בודדים מתוך רשימה של 400 עדים. זאת ועוד, גם מטעמים הקשורים לתשתית הראייתית הלכאורית, מצא בית המשפט לצמצם את היקף החילוט הזמני. נוכח הנסיבות של התיק שבפניי, ואשר פורטו בהרחבה לעיל, אין לגזור גזירה שווה מפסק הדין בענין מאיר שאיבות לענייננו.

לא נעלם מעיני שמדובר בחקירה מסועפת, מורכבת

59.

ופעילה שנעשו במסגרתה פעולות רבות עם מספר מעורבים רב וצפויות להתבצע עוד פעולות רבות כעולה מהדו"ח הסודי. ואולם, החקירה מתקדמת בקצב סביר, ולאור היקף הפרשה, פעולות החקירה הרבות, ובשווי העולה הרבה על ערך והיקף התפוסים, הרי ששחרור התפוסים בשלב זה בהחלט עלול להוביל לכך שחילוטם בסיום ההליך יהיה בלתי אפשרי, ובכך לאיין את התכלית הקניינית וההרתעתית בבסיס כלי החילוט.

התייחסות לטענות נוספות של המבקשים

רכבים

60. בשל קיומו של חשד סביר כאמור, קיימת הצדקה לתפיסת הרכבים כרכושם של המבקשים, לשם חילוט עתידי, וזאת מכוח סעיף 21(ב) לחוק איסור הלבנת הון, שקובע כי רכוש שנמצא בחזקת הנידון או בשליטתו, ניתן לתפיסה (ע"א 3343/05 טאהא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.3.2008), בפסקה 8). אעיר בהקשר זה כי, העובדה כי חלק מהרכבים אינם שייכים מבחינה פורמלית למבקשים, אין בה כדי למנוע את תפיסתם (ע"פ 1000/15 אבו אלחוזה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (3.7.2015), בפסקה 23). בענייננו בהתבסס על החומר שהונח בפניי וכן מעצם האמור בבקשה שהוגשה על ידי המבקשים, מי שמחזיק ברכבים ומשתמש בהם בפועל הינם המבקשים.
61. באשר לרכב ה-GT, הפנתה המשיבה לצו מכוחו תפסה את רכב (6537-11-21); עיון בצו, מלמד כי לא נפל כל פגם בתפיסת הרכב מכוחו. באשר ל"רכוש בשווי", צוינו בצו רכבים ספציפיים לתפיסה וכן "כל רכב נוסף אשר נמצא בשימוש ו/או בשליטתו של נשוא הצו, במקום בו הרכב ימצא".
62. ההלכות המחייבות בוחנות את זכות הקניין הפרטי אל מול האינטרס הציבורי, ובענייננו, מכל מקום, הסכימה המשיבה להשבת הרכבים, בכפוף ל"חלופת תפיסה". לאחר שקבעתי את קיומם של התנאים והעילות המפורטים לעיל, אני סבורה כי בעניין הרכבים, בשלב זה, אכן ראוי לאזן בין האינטרס הציבורי ובין הנזק שנגרם למבקשים, באמצעות "חלופת תפיסה".
63. מכאן, ניתן להשיב את הרכבים, בכפוף לתנאים הבאים, בנוגע לכל אחד ואחד מהרכבים:
- א. יירשם שעבוד ברשם המשכונות על הרכב לטובת המשיבה.
- ב. נאסר על המבקשים או מי מהם או מי מטעמם, לבצע כל דיספוזיציה ברכב, או להעביר את הזכויות בו, עד להחלטה אחרת, וצו על איסור דיספוזיציה יירשם במשרד הרישוי.
- ג. יוטל עיקול על פוליסת ביטוח המקיף של הרכב לטובת המשיבה, ועל כל פוליסה עתידית, עד להחלטה אחרת, ועל המבקשים למסור לידי המשיבה את פרטי חברת הביטוח, ופרטי פוליסת הביטוח לצורך רישום העיקול, כאמור.
- ד. המבקשים ימסרו את הרכב לידי המשיבה, תוך 5 ימים מדרישתה לעשות כן, ככל שהתנאים יופרו, או

יוחלט על חילוט הרכב.

ה. שינוע הרכב למשטרה הוא באחריות המבקשים, ועל חשבונם.

ו. המבקשים יפקידו במזומן, בקופת המשיבה, 30 % ממחיר המחירון של הרכב.

64. בכפוף לביצוע האמור לעיל, וחתימת המבקשים על כתב התחייבות להימנע מביצוע דיספוזיציה ברכב, התחייבותם לחידוש ביטוח הרכב, עם תום תקופת הביטוח הנוכחית, וכן התחייבותם למסור את הרכב לידי המשיבה תוך חמישה ימים מהדרישה, ישוחררו הרכבים לידיהם.

הקפאת החשבונות ואמצעי מחיה

65. בענין זה כאמור נטענו טענות המבקשים בשני מישורים: האחד, כי לשון הצו אינה מאפשרת הקפאת פעילות בחשבון העו"ש מפורשות, ובכלל זה תפיסת הכספים הנמצאים בעו"ש, ובפני המבקשים נחסמה האפשרות מלבצע פעולות בחשבון העו"ש. והשני, המישור של המידתיות, נטען כי הקפאת החשבונות אינה פעולה מידתית כאשר הותירה את המבקשים ללא אמצעי מחיה.

66. בניגוד לטענות המבקשים, הצו מאפשר "הקפאת פעילות בחשבון כולו", על כן, אין ספק כי ההקפאה כוללת חשבונות עו"ש והטענות המבקשים נטענו בענין זה בעלמא.

67. באשר לאמצעי המחיה, סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון קובע, כי על חילוט רכוש יחולו בשינויים המחויבים הוראות סעי' 36 עד 36 לפקודת הסמים המסוכנים. סעיף 36ג(ב) לפקודה קובע כי בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעי' 36 א-ו-36 אלא אם כן נוכח כי לבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר. משמע, שלעיתים, יעדיף בית המשפט ערכים של אי הותרת החשודים או הנאשמים ללא אמצעי מחיה, על אף רציונאל ההרתעה נגד פעילות עבריינית.

68. הנטל להוכיח כי למבקשים ישנם אמצעי מחיה סבירים אף לאחר מתן צו החילוט הזמני, מוטל על המשיבה. עם זאת, נקבע בפסיקה כי מדובר בנטל "רדום", אשר רק אם המבקש "מעיר" נטל זה "מתרדמתו", בהעלאת טענה כי החילוט הזמני יותיר אותו ללא אמצעי מחיה סבירים, תוך תמיכת טענתו בראיות, אזי תידרש אף המשיבה להביא ראיות בעניין זה (ע"פ 4209/99 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 587, 598 (2001); ע"פ 170/07 מטיס נ' מ"י [פורסם בנבו] (19.11.2007) (להלן: "ענין מטיס"); דנ"פ 10402/07 ליאור מטיס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.01.2008) (להלן: "דנ"פ מטיס"); ע"פ 4980/07 אלון כהן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (4.11.10)). כאשר אין להבחין לעניין זה בין נאשם לחשוד (ב"ש (תל-אביב-יפו) 91507/02 מדינת ישראל נ' חנה מימון, [פורסם בנבו] (22.10.02)). בעקבות העלאת הטענה מביאים הצדדים ראיותיהם ובית המשפט מחליט כאשר יחליט (ענין מטיס). היקף הראיות שעל המשיבה להביא, נובעות

מכך "שהעובדות הנוגעות לכך הן, בעיקרן, בידיעת הנאשמים ובני משפחתם, ולא בידי התביעה. לפיכך, כמות ההוכחה שתידרש מהתביעה תהיה בהתחשב בעובדה זו" (ע"פ 4142/99 אלקדיים נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(5) 292 (1999) (להלן: "ענין אלקדיים")).

69. אשר לסדר הבאת הראיות, הדבר תלוי בסוג הרכוש התפוס והיקפו, אם חולט רכוש כגון רכבים או רכוש שאינו רב, במיוחד בהשוואה לשווי העבירות, בדרך כלל ניתן להניח כי למבקש אמצעי מחייה סבירים ומקום מגורים סביר. אם המבקש, מבקש לסתור זאת, עליו לטעון זאת במפורש ולהביא את ראיותיו בעניין. רק לאחר מכן, תוכל המשיבה להביא את ראיותיה כדי לסתור את ראיות המבקש (ענין מטיס, שם). ראיות המשיבה, יובאו בהתחשב בכך "שהעובדות הנוגעות לכך הן, בעיקרן, בידיעת הנאשמים ובני משפחתם, ולא בידי התביעה" (ענין אלקדיים, שם). עם זאת, מאחר שנקבע כי "הנטל, בסופו של יום, מוטל על התביעה, וספק יפעל לטובת הנידון" (דנ"פ מטיס, שם), נקבע שעל התביעה ליזום הבאת ראיות מטעמה.

70. כאמור, כאשר קיימת מחלוקת עובדתית בין הצדדים, בדבר עצם הצורך של המבקשים בדמי מחייה, כמו במקרה דנן, אין מנוס מלערוך בירור עובדתי יסודי שעל פי הפרקטיקה הנוהגת בהליכים דומים נעשית באמצעות הגשת תצהירים ואסמכתאות נלוות מתאימות.

71. בענייננו, ומעיון בחומרי החקירה ובדוח הסודי שהוגשו לעיוני, נוכח היקף הנכסים והכספים שברשות המבקשים אפילו לגרסתם, ומשנטענו הטענות בעלמא וכאשר לא הוצגה בפני תשתית כלשהי לתמיכה בטענה כי קיים צורך להחזיר כספים לצרכי מחיה, ובהעדר ראיה כלשהי מטעם המבקשים שיש בה כדי ללמד על גובה הסכום הנדרש, במיוחד על רק תפיסת סכומים גבוהים בידי המבקש 2 אך לאחרונה, לא הוכח כי המשך הקפאת החשבונות, יש בה כדי לפגוע באמצעי המחיה של המבקשים או כי מצבם הכלכלי של המבקשים קשה עד כדי כך שהוא פוגע ביכולת המעשית לספק את צרכי מחייתם.

72. אעיר בשולי הדברים כי הפסיקה אליה הפנו המבקשים בסעיף 66 לבקשה, איננה מתאימה לעניינו. מעיון בהחלטות, ניכר כי נסיבותיהם של התיקים שונות מעניינו הן בנוגע לתשתית הראייתית שהעמידו המבקשים להוכיח טענתם בנוגע לצרכי מחיה, עוצמת החשדות בנוגע לעבירות ושחרור כספים מכוח זה, וחלופי הזמן הניכר מאז תפיסת הרכוש ועד להיעתרות לבקשה לשחרר חלק ממנו כדמי מחיה.

73. משכך, לא מצאתי מקום להיעתר לבקשה, בשלב זה, ולפגוע אגב כך באינטרס הציבורי על ידי ריקון מצבת נכסי החילוט הפוטנציאליים ללא ביסוס ראוי (בש"ע (מחוז-ב"ש) 48078-05-21 **נחום פרסר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25.11.21)).

74. עם זאת, לא אוכל להתעלם מכך כי בשלב זה של החקירה ולאור פעולות התפיסה שביצעה המשיבה עולה, על פניו, כי נכסיהם הנזילים של המבקשים נתפסו באופן שאינו מאפשר התנהלות חודשית שוטפת. על כן,

ובהתאם לחלופת התפיסה, שהוצעה על ידי המשיבה, ניתן להסיר את הקפאת הפעילות בכל אחד מהחשבונות, לאחר שיועברו בכל אחד מהחשבונות, לחשבון משטרת ישראל בבנק הדואר מס' ח-247092:

א. כלל הכספים התפוסים.

ב. שיקים לפרעון עתידי.

ג. ככל וקיימים בחשבונות חיסכון, פק"מ, מניות שיפגעו, אין מניעה שיישארו בחשבון אך תחת חתימה על התחייבות כי לא תעשה כל פעולה בהם ללא אישור המשיבה וכי יש לראות את הכספים בבחינת תפוסים.

75. המבקשים יוכלו לפנות בעתיד לבית המשפט בבקשה חדשה לקבלת אמצעי מחייה סבירים, אך זאת רק אם יצרפו לבקשה תצהירים בהם תהיה התייחסות לכל הכנסותיהם ולכל מקור הוני, והכל בצירוף אסמכתאות מתאימות, זאת מבלי להביע עמדה בבקשה שתיבחן לגופה.

טלפונים ניידים

76. לאחר עיון בטיעוני הצדדים, מצאתי לדחות טענות המבקשים כי הטלפונים הניידים תפוסים בהיעדר סמכות מאחר שמדובר במכשירים המהווים מחשב, ובהתאם לסעיף 32(ב) לפסד"פ, היה על המשיבה לבקש את הארכת תפיסתם בתום 30 ימים, ומשלא פעלה כנדרש ממנה, הרי שתוקף תפיסתם פקע ויש להשיבם לבעליהם.

77. החקירה בעיצומה והמכשירים נתפסו כדין, שכן התקיים חשד סביר שהמכשירים שימשו לביצוע עבירה, או שהם עשויים לשמש כראיה, לפי סעיף 32(א) לפסד"פ; כיום, יש צורך בהחזקת התפוסים לשם המשך ניתוחם כראיה נדרשת, כאשר לא ניתן להפריד בין הטלפונים לבין חומרי המחשב האצורים בהם, ולכן ההוראה המנויה בסעיף 32(ב) לפסד"פ איננה רלוונטית. מגבלת 30 הימים חלה על מחשב שאינו בשימוש של מוסד, שניתן להפרידו מדבר המגלם חומר מחשב. מכאן, ככל שלא ניתן לבצע הפרדה בין המחשב לבין תוכנו, שכן וכפי הידוע, מכשיר טלפון איננו ניתן לפירוק והפרדה כמו מחשב, מכאן סעיף 32(ב) לפסד"פ, לא חל בענייננו ולא חל התנאי המגביל את התקופה הניתנת בהארכה ל- 30 ימים בלבד.

78. לסיכום, בהינתן המפורט בחומר החקירה שהונח בפניי, צרכי החקירה, פרק הזמן שחלף מאז תפיסתם, קצב התקדמות החקירה וטיב החשדות, לא מצאתי כל נימוק, בשלב זה, אשר בכוחו להצדיק השבתם של הטלפונים, והכל, בכפוף להוראת סעיף 35 לפסד"פ.

79. בהינתן העובדה כי המשיבה הודיעה שעם מיצוי החקירה,

יוחזרו הטלפונים למבקשים. טוב תעשה היחידה אם תקדם ביעילות פעולות החדירה לטלפונים ותשיב אותם לאחר תום ביצוע הפעולות למבקשים, בכפוף לכך שיחתמו על כך שהעותקים המצויים בחזקת המשיבה זהים למקור, וכי לא יעלו טענות לכלל הראיה הטובה ביותר.

80. באשר לטלפון של המבקשת 3, המשיבה תשיב את הטלפון למבקשת בכפוף לחתימת המבקשת על הסכמה לויתור על טענת כלל הראיה הטובה. בקשת המשיבה בהקשר זה לגיטימית, ומתיישבת עם הוראת הדין והפסיקה הקובעות כי מדובר בתנאי מאזן ונכון המגשים את תכלית התפיסה אל מול פגיעה בזכות קניינית של המבקש (רע"פ 5440/16 **מדינת ישראל נ' עמר** [פורסם בנבו] (14.8.2016); בש"פ 6951/13 **משה הלוי נגד משטרת ישראל** [פורסם בנבו] (10.12.2013)).

81. בשולי ההחלטה ובשים לב לטענות ב"כ המבקשים, מורה למשיבה למסור לידי המבקשים תוך 30 ימים, מסמך המפרט את נכסי המבקשים, המוחזקים בידי המשיבה.

המזכירות תשלח העתק החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ל' ניסן תשפ"ב, 01 מאי 2022, בהעדר הצדדים.